

NOROGA GIRKU

Den norske kirke

Ortnet

Gásta váldoipmilbálvalusas

Dohkkehuvvon Girkočoahkkimis 2017

Sámegillii dohkkehuvvon Sámi girkoráđis juovlamánus 2017

Vedtatt av Kirkemøtet 2017

Samisk oversettelse vedtatt av Samisk kirkeråd desember 2017

L | Liturga/Liturg

ML | Mielliturga/Medliturg

Buo | Buohkat/Alle

1 | Álggaheapmi

L | Áhči ja Bártne ja Bassi Vuoiŋŋa nammii.

DAHJE/ELLER

L | Áhči ja Bártne ja Bassi Vuoiŋŋa nammii:

Min sivdnideaddji, lonisteadđi ja eallindahkki.

Mánáidgásta/Ved dåp av barn:

L | Giitosiin ja iluin mii buktit odne *dán máná/dán máná guovtto/dáid mánáid* Ipmila ovdii bassi gásttas. Gásttas Ipmil váldá min vuostá ja ovttahtá min russiinávlejuvvon ja bajásčuožžilan Jesus Kristusiin.

Stuorit mánáid, nuoraid dahje ollesolbmuid gásta/Ved dåp av større barn, unge eller voksne:

L | Giitosiin ja iluin mii buktit odne *NN (du)/dudno/din* Ipmila ovdii bassi gásttas. Gásttas Ipmil váldá min vuostá ja ovttahtá min russiinávlejuvvon ja bajásčuožžilan Jesus Kristusiin.

Sáhtá lohkat čuovvovaš čálasániid/Følgende skriftord kan leses:

L | Dasgo nu lea Ipmil ráhkistan máilmmi ahte son attii áidnoriegádan Bártne, amas oktage guhte osku sutnje mannat gáđohussii, muhto vai son oažžu agálaš eallima. **Joh 3,16**

L | Gullet man ustitlaččat Jesus váldá vuostá uhca mánážiid ja rabasta sidjiide Ipmila riika:

Teavstta lohka juogo muhtin sis gii čuovvu dan gii gásttašuvvo, mielliturga dahje liturga:

Teksten leses av en i dåpsfølget, en annen medliturg eller liturgen:

ML/L | Sii gudde uhca mánážiid Jesusa lusa vai son guoskkahivččii daid, muhto máhttájeaddjit šiggo sin. Go Jesus oinnii dan, de moaráhuvai ja celkkii sidjiide: «Diktet uhca mánážiid boahit mu lusa, allet ge hehte sin! Dasgo Ipmila riika gullá dakkáraččaide. Duđaid, mun cealkkán didjiide: Dat guhte ii vuostáiváldde Ipmila riikka nugo uhca mánáš, ii eisege beasa dan sisa.» Ja son válddii sin sallas, bijai giedáid sin ala ja buressivdnidii sin. **Mark 10,13–16**

Stuorit mánáid, nuoraid dahje ollesolbmuid gásta:

Ved dåp av større barn, unge eller voksne kan denne teksten erstattes med:

L | Gullet maid apostal Paulus cealká gástta birra:

ML/L | Muhto go min Ipmila ja beasti buorre vuoha ja ráhkisvuoha olbmuide almmustuvai, de son bestii min, ii min vanhurskkis daguid dihtii, muhto váibmoládisvuodas dihtii; son bestii min dainna lávgguin mas Bassi Vuoiŋna riege dáhtta min ođđasis ja ođasmahtta min. Son lea valljugasat golggahan Vuoiŋna min badjelii Jesus Kristusa, beašamet, bokte, vai mii su árpmus dahkkojuvvošeimmet vanhurskkisin, ja doivomet mielde, árbešeimmet agalaš eallima. **Tit 3,4–7**

DAHJE/ELLER

L | Jesus cealká ahte gásttas mii riege dáhtta ođđasis:

ML/L | Farisealaččaid searvvis lei olmmái gean namma lei Nikodemus; son lei okta juvddálaččaid ráđdehearráin. Son bođii Jesusa lusa ihkku ja dajai: «Rabbi, mii diehtit ahte don leat oahpaheaddji gii leat bohtán Ipmila luhtte, dasgo ii oktage máhtáše dahkat daid mearkadaguid maid don dagat jos Ipmil ii livčče suinna.» Jesus vástidii sutnje: «Duodaid, duodaid, mun cealkkán dutnje: Dat guhte ii riege dáhtta ođđasis, ii beasa oaidnit Ipmila riikka.» Nikodemus jearai sus: «Mo sáhtta boares olmmoš riege dáhtta, ii han son sáhte beassat eatni goatu sisa fas ja riege dáhtta ođđasis?» Jesus vástidii: «Duodaid, duodaid, mun cealkkán dutnje: Dat guhte ii riege dáhtta čázis ja Vuoiŋnas, ii beasa Ipmila riikii.» **Joh 3,1–5**

DAHJE/ELLER

L | Gullet maid apostal Paulus cealká gástta birra:

ML/L | Ehpet go dii dieđe ahte mii buohkat geat gásttašuvvuimet Kristus Jesusii, gásttašuvvuimet su jápmimii? Mii nappo hávdáduvvuimet suinna go gásttašuvvuimet jápmimii, vai beasašeimmet eallit ođđa eallima, nugo Áhči hearvásvuoha bajásčuoččáldahtii Kristusa jábmiid luhtte. Dasgo jos mii leat ovttahttojuvvon suinna go jápmat nugo son, de mii maiddái ovttahttojuvvot suinna go bajásčuoččáldahttojuvvot nugo son. Mii diehtit ahte min boares luondu russiinávlejuvvui suinna, vai suttolaš rumaš duššaduvvo, amamet mii leat šat suttu šlávvan. Dasgo dat guhte lea jápmán, lea beassan suttu fámus. Jos mii leat jápmán Kristusiin, de oskut ahte mii maiddái eallit suinna. **Rom 6,3–8**

L | Giitot mii ja rohkadallot:

L/ML | Agálaš Ipmil, don attát eallima buot heakkalaččaide, ja leat sivdnidan min iežat gova mielde:

Mii giitit du NN/ (ovdanamma) ovddas. Du čalmmiin *Son lea mávssolaš/Soai leaba/Sii leat mávssolaččat. Várjal su/sudno/sin ráhkisvuodainat ja atte sutnje/sudnuide/sidjiide ruovttu du girkustat. Amen.*

Dákko, dahje ovdal loahpalaš máidnuma (1 Pet 1,3), liturga oanehaččat sáhtta muitalit gástadáhpáhusa erenoamáš sisdoalus.

Her, eller før den avsluttende lovprisningen (1 Pet 1,3), kan liturgen si noe kortfattet om den aktuelle dåpshandlingen.

2 | Gástasálbma

Gástasálbma lávlojuvvo juogo dákkko, ovdal 1 Álggaheapmi, ovdal 4 Risvánhemiid geatnegasvuohta dahje gástadáhpáhusa loahpas. Gástasálbma sáhtta vearssaid mielde boatkut ja lávlut mángga sajes gástaliturgiijas nu mo lea namuhuvvon. Dáin osiin lea vejolaš geavahit koarralávluma, sololávluma dahje čuojanasmusihka.

En dápssalme synges enten her, før 1 Mottakelse til dåp, før 4 Fadderansvaret eller som avslutning på dåpshandlingen. Dápssalmen kan deles opp og synges på flere av disse stedene i dápssalmen. Det kan også fremføres korsang, solosang eller instrumentalmusikk på ett av disse stedene.

3 | Gástagohččun

L | Gullot mii Jesusa sáni ja gohččuma bassi gástta birra:

Teavstta lohka juogo muhtin sis gii čuovvu dan gii gásttašuvvo, dahje mielliturga dahje liturga:

Teksten leses av en i dápssalmen, en annen medliturg eller liturgen:

ML/L | «Munnje lea addojuvvon buot fápmu almmis ja eatnama alde. Vulget dan dihtii ja dahket buot álbmogiid máhttájeaddjin, gásttašettiin sin Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii, ja oahpahettiin sin doallat buot dan maid mun lean gohččon din doallat. Ja mun lean dinguin buot beivviid gitta dálá máilmmi loahpa rádjái. **Matt 28,18–20**

4 | Risvánhemiid geatnegasvuohta

Mánáidgásta:
Ved dâp av barn:

L | Vánhemat ja risvánhemat sáhttet dál čuožžilit.

Dii lehpet duođašteaddjin dasa ahte *dát mánná lea /dát mánát leaba/ dát mánát leat* gásttašuvvon kristtalaš gásttain. Dis lea, ovttas min searvegottiin ja oppa min girkuin, bassi geatnegasvuohta atnit fuola *mánás (sus)/máná guovttos (sudnos)/mánáin (sis)*, rohkadallat *máná (su)/máná guovtto (sudno)/mánáid (sin)* ovddas, oahpahit *su/sudno/sin* rohkadallat ja geavahit Ipmila sáni ja bassi eahkedismállásiid, vai *son eallá/soai ealliba/sii ellet* oskkus ja nanosmuvvá/nanosmuvvaba/nanosmuvvet kristtalaš oskkus.

Stuorit mánáid, nuoraid ja ollesolbmuid gásta:

Ved dâp av større barn, unge eller voksne:

L | Vánhemat ja risvánhemat sáhttet dál čuožžilit.

Dii lehpet duođašteaddjin dasa ahte *NN lea/dát (mánát/nuorat/olbmot) leaba /dát (mánát/nuorat/olbmot) leat* gásttašuvvon kristtalaš gásttain. Dis lea, ovttas min searvegottiin ja oppa min girkuin, bassi geatnegasvuohta atnit fuola *sus/sudnos/sis*, rohkadallat *su/sudno/sin* ovddas, oahpahit *su/sudno/sin* rohkadallat ja geavahit Ipmila sáni ja bassi eahkedismállásiid, vai *son eallá/soai ealliba/sii ellet* oskkus ja *nanosmuvvá/nanosmuvvaba/nanosmuvvet* kristtalaš oskkus.

5 | Biehttaleapmi ja osku

Mánáidgásta:
Ved dâp av barn:

L | Dovddastehkot mii biehttaleami ja oskku masa mii gásttašuvvot.

Buohkat čuožžilit. /Alle reiser seg.

Stuorit mánáid, nuoraid ja ollesolbmuid gásta:
Ved dâp av større barn, unge eller voksne:

L | Dáhtut go don ovttas searvegottiin dovddastit biehttaleami ja oskku masa mii gásttašuvvot?

Gástakandidáhtta | Dáhtun

Gástakandidáhtta vástida dáhtun juogo dáikko dahje gásttašeami oktavuodas, dahje duodašta dan eará ládje go sániiguin. Álggos jerrojuvvo sis geat ieža vástidit. Go buohkat leat vástidan, de liturga dadjá:

Dåpskandidaten kan om nødvendig bekrefte sitt ja, her og ved dåpshandlingen, på andre måter enn med verbalt språk. De som selv kan svare på spørsmålet, spørres først. Når alle har svart, sier liturgen:

L | Dovddastehkot mii biehttaleami ja oskku.

Buohkat čuožžilit. / Alle reiser seg.

Buo | Mun biehttan beargalagas ja buot su daguin ja buot su meanuin.

Mun oskkun Ipmil Áhččái, buotveagalažžii, almmi ja eatnama sivdnideaddjái.

Mun oskkun Jesus Kristusii, Ipmila áidnoriegádan Bárdnái, min Hearrái, gean Bassi Vuoigŋa sahkanahhtii, gean nieida Maria riegádahtii, ja guhte givssiduvvui Pontius Pilatusa áiggi, russiinávlejuvvui, jámii ja hávdáduvvui, njejai jábmiid riikii, bajásčuožžilii jábmiid luhtte goalmát beaivvi, manai bajás albmái, čohkká Ipmila, buotveagalaš Áhči, olgeš gieda bealde, bohtá fas doppe dubmet elliid ja jábmiid.

Mun oskkun Bassi Vuigŋii, bassi oktasaš girku, bassi olbmuid searvevuoda, suttuid ándagassii addojumi, oačči bajásčuožžileami ja agálaš eallima.

Amen. Apostallaš oskkudovddastus

6 | Gásttašepmi

Čáhci leikejuvvo gástalihtái. Vannet helles i døpefonten.

L | Váibmoládis Ipmil, giitu go gástačáhci oktan sániinat lea árpmu ája, mas don attát midjiide min suttuid ándagassii, beattát min jápmima fámus ja attát midjiide agálaš eallima lohpadusa. Vuolgahivččet du Vuoigŋat čuoččaldahttit su gii gásttašuvvo/sudno geat gásttašuvvoba /sin geat gásttašuvvojit odđa eallimii Jesus Kristusii, min Hearráin.

Gásttašemiid gaskkas lávlojuvvo okta sálbmavearsa dan sálmmas mii lea válljejuvvon.
Sii geat čuvvot dan gii gásttašuvvo, bohtet gástalihti lusa.

Mellom hver dåp kan det synges et vers fra en egnet salme. Dåpsfølget går fram til døpefonten. .

Mánáidgásta:/ Ved dåp av barn: .

L | Mii lea máná namma?

Dat gii doallá máná, dadjá máná nama. .

Den som bærer barnet, sier barnets fornavn.

L | Dáhttubehtet go ahte NN gásttašuvvo Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii ja bajásgessojuvvo kristtalaš biehttaleamis ja oskkus?

Dat gii doallá máná, vanhemat/ ovddasteaddjit ja risvanhemat, vástidit:
Den som bærer barnet, foreldre/foresatte og faddere, svarer:

Dáhttut.

Stuorit mánáid, nuoraid ja ollesolbmuid gásta:
Ved dåp av større barn, unge eller voksne:

L | Mii du namma lea?

Gástakandidáhtta vástida ieš ja dadjá iežas nama. Jos lea dárbbášlaš, de eará olmmoš sáhtta dadjat dan nama.

Den som skal døpes, svarer selv ved å si fornavnet sitt. Om nødvendig kan en annen si navnet.

L | NN, dáhtut go don gásttašuvvot Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii ja eallit kristtalaš biehttaleamis ja oskkus?

Gástakandidáhtta vástida: / Den som skal døpes, svarer:

Dáhtun.

Liturga jorgala mánnái/gástakandidáhttii čalmmiid ja rohkadallá gávugiedaid.

Liturgen vender seg mot barnets/dåpskandidatens ansikt og ber bønner med åpen håndflate.

L | Ipmil várjalivččii du vuolgima ja du boahtima dálážiis ja agálaš áigái. Mun merken du bassi ruossa mearkkain ✕ duođastussan ahte don gulat russiinávlejuvvon ja bajásčuožžilan Jesus Kristusii ja oskkut sutnje.

L | *NN*, Hearrámet Jesus Kristusa sáni ja gohččuma mielde mun gásttašan du Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii.

Dajadettiin dáid sániid liturga goive goapmiriin čázi golmma gearde su oavvi ala gii gásttašuvvo.

Mens dette sies, øser liturgen med hånden rikelig med vann over hodet til den som døpes, tre ganger.

Liturga bidjá gieda su oavvi ala gii gásttašuvvui ja sáhtá bivdit risvánhemiid dahkat seammá ládje, ja dadjá:

Liturgen legger, gjerne sammen med fadderne, hånden på den døptes hode og sier:

L | Buotveagalaš Ipmil lea gásttas addán dutnje Bassi Vuoiŋŋa, riegádahtán du ođdasis ja váldán du oskkolaš searvegoddásis. Ipmil nannešii du árpmuinis agálaš eallimii.

Ráfi lehkos duinna.

De čájehit máná searvegoddái dahje loktejit oidnosii. Go stuořit mánát, nuorat dahje ollesolbmot leat gásttašuvvon, de sii ieža sáhttet jorgalit searvegoddái čalmmiid. Čuovvovaš sánit daddjojít:

Barnet vendes mot menigheten eller løftes opp. Ved dåp av større barn, unge eller voksne kan disse vende seg mot menigheten. Følgende ord sies:

L | Dá lea *NN*, Ipmila mánná, gásttašuvvon min searvegoddái lahttun ja Kristusa máilmmiviidosáš girkui.

Juohke gásttašeami ja gásttašuvvon olbmo čájeheami manjil sáhtta cahkkehit gintala. Gintala cahkkeha dáikko dahje searvegotti ovddasrohkosa oktavuodas. Liturga sáhtta dadjat: :

Etter hver dåp og presentasjon kan det tennes et lys. Lystenning kan skje her eller under menighetens forbønn. Liturgen kan si:

L | Mii cahkkehit gintala *NN* várás.

Gástagintala bidjá ginttaljuolgái. / Lysene settes i en lysholder.

Go visot gástagintalat leat cahkkehuvvon, de liturga dadjá:

Når alle dåpslysene er tent, sier liturgen:

L | Jesus cealká: «Mun lean máilmmi čuovggas. Dat guhte čuovvu mu, ii goassege vadjol seavdnjadasas, muhto sus lea eallima čuovggas.» Joh 8,12

7 | Rohkos ja máidnun

Dáikko lohka rohkosa dahje searvegotti ovddasrohkosa oasis.

Bønnen leses her eller under menighetens forbønn.

L | Giitot mii ja rohkadallot.

JUOGO A/ENTEN A

ML/L | Oskkáldas Ipmil,

mii giitit du gástta ovddas, mas don válldát min vuostá ja gohčut min namain. Mii rohkadallat *NN/máná guovtto (sudno)/mánáid (sin)* ovddas *gii/geat* odne *lea/leaba/leat* gásttašuvvon.

Leage *su/sudno/sin* mielde eallimis ja várjal *su/sudno/sin* gástta árpmus. Nannešit vánhemiid ja risvánhemiid gástta geatnegasvuodas.

Ipmil, gula min rohkosa.

DAHJE B/ELLER B

ML/L | Oskkáldas Ipmil,

mii giitit du gástta ovddas, mas don válldát min du girkosat.

Mii rohkadallat *NN/máná guovtto (sudno)/mánáid(sin)* ovddas *gii/geat* odne *lea/leaba/leat* gásttašuvvon. Gáhtte *su/sudno/sin* du suodjaleaddji giedain. Atte ráhkisvuoda ja viissisvuoda sidjiide geat galget atnit fuola *sus/sudnos/sis*.

Ipmil, gula min rohkosa.

DAHJE C/ELLER C

ML/L | Oskkáldas Ipmil,

mii giitit go don leat ásahan gástta ja lohpidan ahte Jesus lea min mielde buot beivviid. Mii rohkadallat *NN/sudno/sin* ovddas *gii/geat* odne *lea/leaba/leat* gásttašuvvon.

Várjal *su/sudno/sin* vai *son bisošii/soai bisošigga/sii bisošedje* oskkus, ja *vádjolivččii/soai vádjolivččiiga/sii vádjolivčče* čuovgasis ja *olahivččii/olahivččiiga/olahivčče* agálaš mihttomeari du riikkas.

Ipmil, gula min rohkosa.

Áhččeminrohkosa lohká dáikko. Jos leat eahkedismállásat ipmilbálvalusas, de ii lohkkjuvvo Áhččeminrohkos dáikko.

Fadervår fremsies. Dersom det er nattverd i gudstjenesten, kan Fadervår falle bort her.

L | Rohkadallot dan rohkosa maid Jesus ieš lea oahpahan:

Buo | **Áhččámet, don guhte leat almmis!**

Basuhuvvos du namma. Bohtos du riika.

Šaddos du dáhttu, mo almmis nu maddái eatnama alde.

Atte midjiide odne min beaivválaš láibbi.

Atte midjiide min sudduid ándagassii,

nugo mii ge ándagassii addit velggolaččaidasamet.

Ale doalvvo min geahččalussii,

muhto beastte min bahás eret.

Dasgo du lea riika ja fápmu

ja gudni agálašvuhtii. Amen.

Lea vejolaš lohkat Áhččeminrohkos 1977-liturgiija dahje 1920-liturgiija mielde.

Det er også anledning til å benytte Fadervår etter 1977-liturgien eller etter 1920-liturgien.

L | Máidnojuvvon lehkos Ipmil, Hearrámet Jesus Kristusa Áhčči. Storra váibmoládisvuodastis son lea riegádahtán min ođđasis ja addán midjiide ealli doavvu go bajásčuoččáldahtii Jesus Kristusa jábmiid luhtte. **1 Pet 1,3**

Gástaliturgiija loahpahuvo sálmmain, gč. rubriikka čuokkis 2.

Dåpsliturgien avsluttes eventuelt med sang, jf. rubrikk til punkt 2.